

İÇİNDEKİLER

İKİNCİ BASKIYA ÖNSÖZ.....	VII
ÖNSÖZ	IX
İÇİNDEKİLER.....	XV

BİRİNCİ BÖLÜM İŞ HUKUKU KAVRAMLARI

I. İŞ HUKUKUNUN TANIMI.....	1
1. BİREYSEL İŞ HUKUKU	1
2. TOPLU İŞ HUKUKU	1
1) Sendikalar Hukuku.....	2
2) Toplu Sözleşme Hukuku	2
II. İŞ HUKUKUNUN TEMEL KAVRAMLARI.....	3
1. İŞÇİ	3
1) İş Kanunu'na Göre İşçi.....	3
2) Basın İş Kanunu'na Göre İşçi	6
3) Deniz İş Kanunu'na Göre İşçi.....	8
2. İŞVEREN	9
1) İşveren.....	9
1- İş Kanunu'na göre işveren.....	9
2- Basın İş Kanunu'na göre işveren	13
3- Deniz İş Kanunu'na göre işveren	13
2) İşveren Vekili.....	14

1- İş Kanunu'nda işveren vekili.....	14
2- Basın İş Kanunu'nda işveren vekili.....	14
3- Deniz İş Kanunu'nda işveren vekili.....	15
3) Birlikte İstihdam	16
4) Asıl İşveren - Alt İşveren.....	19
3. İŞYERİ	28
1) İş Kanunu'nda İşyeri.....	28
2) Basın İş Kanunu'nda İşyeri	29
3) Deniz İş Kanunu'nda İşyeri.....	29
4) İşyeri - İşletme Ayrımı	31
5) İşyerinin Devri.....	34
4. İŞ SÖZLEŞMESİ - İŞ İLİŞKİSİ	41
1) İş Sözleşmesi.....	41
2) İş İlişkisi	50
3) Geçici İş İlişkisi	51
4) İş Sözleşmesinin Devri	53
III. İŞ HUKUKUNUN ÖZELLİKLERİ.....	57
1. İŞÇİNİN KORUNMASI İLKESİ	57
2. İŞÇİ LEHİNE YORUM İLKESİ VE SINIRI	57
3. EŞİT DAVRANMA İLKESİ VE SINIRI.....	60
IV. İŞ HUKUKUNUN KAYNAKLARI.....	62
1. RESMİ KAYNAKLAR.....	62
2. ÖZEL KAYNAKLAR.....	63
1) İş Sözleşmeleri	63
2) Toplu İş Sözleşmeleri	63
3) İşyeri Uygulamaları	64
V. İŞ HUKUKUNU TANZİM EDEN KANUNLAR.....	68
1. 4857 SAYILI İŞ KANUNU'NUN KAPSAMI.....	68
1) İş Kanunu'nun Uygulanmayacağı İstisnai Haller.....	68

2) Bir ve İki Numaralı İstisnalar İçinde İş Kanunu'nun Uygulanacağı Bazı İşler	77
2. 5953 SAYILI BASIN İŞ KANUNU'NUN KAPSAMI	77
3. 854 SAYILI DENİZ İŞ KANUNU'NUN KAPSAMI	80
4. TÜRK BORÇLAR KANUNU'NUN KAPSAMI	82
5. SENDİKALAR VE TOPLU İŞ SÖZLEŞMESİ KANUNU'NUN KAPSAMI	87

İKİNCİ BÖLÜM

İŞ HUKUKU YARGILAMASINDA TESPİTİ ZORUNLU UNSURLAR

I. İŞ HUKUKU YARGILAMASINDA DAVA TÜRÜNÜN TESPİTİ	90
1. İŞ HUKUKU YARGILAMASINDA DAVA TÜRLERİ.....	90
1) Tam (Eda) Alacak Davası.....	90
2) Kısmi Alacak Davası.....	90
3) Belirsiz Alacak Davası	92
1- Tahsil talepli belirsiz alacak davası	96
2- Tespit talepli belirsiz alacak davası	97
3- Kısmi eda-külli tespit talepli belirsiz alacak davası.....	98
2. DAVA TÜRÜNÜN TESPİTİ VE SONUÇLARI	99
II. İŞ SÖZLEŞMESİ TÜRLERİ VE TESPİTİ	110
1. BELİRSİZ VE BELİRLİ SÜRELİ İŞ SÖZLEŞMELERİ	110
1) Belirsiz Sürelİ İş Sözleşmesi.....	110
2) Belirli Sürelİ İş Sözleşmesi	113
1- Belirli sürelİ iş sözleşmesinin kurulması için gerekli olan objektif koşullar	114
2- Objektif koşul sayılabilecek benzer durumlar.....	116
3- Kanundan kaynaklanan belirli sürelİ iş sözleşmeleri....	116
4- Belirli sürelİ iş sözleşmesinin zincirleme yapılması	116

5- Belirli süreli iş sözleşmesinin sonuçları	117
3) Belirli ve Belirsiz Süreli İş Sözleşmesi Ayırımının Sınırları	117
2. SÜRELERİNE YA DA ÇALIŞMA BİÇİMLERİNE GÖRE DİĞER İŞ SÖZLEŞMELERİ	122
1) Deneme Süreli İş Sözleşmesi	122
2) Kısmi Süreli ve Tam Süreli İş Sözleşmesi	122
3) Asgari Süreli İş Sözleşmesi	125
4) Çağrı Üzerine Çalışma İş Sözleşmesi	126
5) Uzaktan Çalışma İş Sözleşmesi	126
6) Takım Sözleşmeleri İle Oluşturulan İş Sözleşmesi	127
III. HİZMET SÜRESİ - HİZMET SÜRESİNİN TESPİTİ	128
1. HİZMET SÜRESİ	128
2. HİZMET SÜRESİNİN TESPİTİ	128
1) Kesintisiz-Kesintili Oluşuna Göre Hizmet Süresinin Tespiti	138
2) İşyerinin Devir veya İntikalinde Hizmet Süresinin Tespiti	150
3) Asıl İşveren-Alt İşveren İlişkisinde Muvazaa ve Hizmet Süresinin Tespiti	156
IV. ÜCRET - ÜCRET MİKTARININ TESPİTİ	157
1. ÜCRET KAVRAMI	157
1) Çıplak Ücret (Asıl Ücret, Temel Ücret)	157
2) Giydirilmiş Ücret	158
2. ÜCRET TÜRLERİ	162
1) Zamana Göre Ücret	162
2) Parça Başına Ücret	163
3) Götürü Ücret	163
4) Yüzde Usulüne Göre Ücret	163
5) Bahşış Şeklinde Ücret	167
3. ÜCRETİN EKLERİ	168

1) İkramiye	168
2) Prim	170
3) Bahşış	175
4) Komisyon	177
5) Kârdan Pay Verilmesi.....	178
6) Para ya da Para İle Ölçülebilen Menfaatler	181
4. ÜCRET MİKTARININ TESPİTİ	182

V. İŞ SÖZLEŞMESİNİN SONA ERİŞ ŞEKLİ VE SONA ERİŞ SEBEBİNİN TESPİTİ..... 192

1. İŞ SÖZLEŞMESİNİN FESİH DIŞINDA SONA ERMESİ ...	192
1) Taraflardan Birinin Ölümü	192
2) Bozma Sözleşmesi / İkale	193
3) Belirli Sürenin Bitmesi.....	200
2. İŞ SÖZLEŞMESİNİN FESİH İLE SONA ERMESİ	203
1) Süreli Fesih (Bildirimli-Önelli Fesih).....	205
2) Süreye İlişkin Ücretin Peşin Ödenmesi Yolu İle Fesih (Derhal Süreli Fesih)	209
3) Haklı Nedenle Derhal Fesih.....	209
4) İş Kanunu'na Göre İşçinin Haklı Nedenle Derhal Fesih Hakkı	211
1- Sağlık sebepleri (Madde 24/I)	211
a) Madde 24/I-a	211
b) Madde 24/I-b	212
2- Ahlak ve iyiniyet kurallarına uymayan haller ve benzerleri (Madde 24/II)	214
a) Madde 24/II-a.....	214
b) Madde 24/II-b	214
c) Madde 24/II-c	215
d) Madde 24/II-d	216
e) Madde 24/II-e	219
f) Madde 24/II-f	222
3- Zorlayıcı sebepler (Madde 24/III)	225

5) İş Kanunu'na Göre İşverenin Haklı Nedenle Derhal Fesih Hakkı	225
1- Sağlık sebepleri (Madde 25/I)	226
a) Madde 25/I-a	226
b) Madde 25/I-b	227
2- Ahlak ve iyiniyet kurallarına uymayan haller ve benzerleri (Madde 25/II)	228
a) Madde 25/II-a.....	228
b) Madde 25/II-b.....	229
c) Madde 25/II-c.....	231
d) Madde 25/II-d	236
e) Madde 25/II-e.....	239
f) Madde 25/II-f.....	243
g) Madde 25/II-g.....	244
h) Madde 25/II-h.....	248
ı) Madde 25/II-ı.....	250
3- Zorlayıcı sebepler (Madde 25/III)	255
4- Bildirim süresini aşan devamsızlık hali (Madde 25/IV)	255
6) Derhal Fesih Hakkını Kullanma Süresi.....	256
7) Fesihte 'Haklı Neden-Geçerli Neden' Ayırımı	259

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM İŞÇİLİK ALACAKLARI

I. ÜCRET ALACAKLARI.....	268
1. ÜCRETİN ÖDENME ŞEKLİ	268
2. NORMAL ÇALIŞMA ÜCRETİ ALACAĞI	271
1) Normal Sürede Çalışma	271
2) Ücretin Ödenip Ödenmediğinin Tespiti.....	273
3. FAZLA ÇALIŞMA ÜCRETİ ALACAĞI.....	276
1) İş Kanunu'nda Fazla Çalışma ve Fazla Sürelerle Çalışma..	277
1- Fazla çalışmanın tespiti	279

a) Günlük çalışma süresinin 11 saati aşamayacağı kuralı	294
b) Gece çalışmasının günde 7,5 saati geçemeyeceği kuralı	295
c) Ara dinlenmesi.....	296
d) Yılda 270 saat fazla çalışma sınırı	300
2- Fazla çalışma ücretinin tespiti.....	301
2) Basın İş Kanunu'nda Fazla Çalışma.....	310
1- Fazla çalışmanın tespiti	311
2- Fazla çalışma ücretinin tespiti.....	311
3) Deniz İş Kanunu'nda Fazla Çalışma	320
1- Fazla çalışmanın tespiti	321
2- Fazla çalışma ücretinin tespiti.....	321
4. HAFTA TATİLİNDE ÇALIŞMA ÜCRETİ	331
1) İş Kanunu'nda Hafta Tatilinde Çalışma	331
1- Hafta tatilinde çalışmanın tespiti.....	333
2- Hafta tatilinde çalışma ücretinin tespiti	338
2) Basın İş Kanunu'nda Hafta Tatili	345
3) Deniz İş Kanunu'nda Hafta Tatili	346
5. ULUSAL BAYRAM VE GENEL TATİL GÜNLERİNDE ÇALIŞMA ÜCRETİ	347
1) İş Kanunu'na Göre Ulusal Bayram ve Genel Tatil Günlerinde Çalışma	347
1- Ulusal bayram ve genel tatil günlerinde çalışmanın tespiti.....	348
2- Ulusal bayram ve genel tatil günlerinde çalışma ücretinin tespiti	350
2) Basın İş Kanunu'nda UBGT Günlerinde Çalışma	355
3) Deniz İş Kanunu'nda UBGT Günlerinde Çalışma	356
II. YILLIK ÜCRETLİ İZİN ALACAĞI	357
1) İş Kanunu'nda Yıllık Ücretli İzin	357
1- Yıllık ücretli izin hakkının tespiti.....	358

2- Yıllık ücretli izin alacağıının doğumu	359
3- Yıllık ücretli izin alacağıında sorumluluk.....	360
2) Basın İş Kanunu'nda Yıllık Ücretli İzin.....	370
3) Deniz İş Kanunu'nda Yıllık Ücretli İzin.....	372
III. TAZMİNAT ALACAKLARI	375
1. KIDEM TAZMİNATI.....	376
1) Kıdem Tazminatının Niteliği.....	376
2) İş Kanunu'na Tâbi İşçilerin Kıdem Tazminatına Hak Kazanması.....	376
3) Kıdem Tazminatına Hak Kazandıran Fesih Sebepleri	378
1- İşçinin ölümü	378
2- İş sözleşmesinin haklı nedenle işçi tarafından feshi	378
3- İş sözleşmesinin haklı nedene dayanmaksızın işveren tarafından feshi.....	387
4- İş sözleşmesinin işçi tarafından yaşlılık emeklilik/ malûllük aylığı veya toptan ödeme almak amacıyla feshi.....	398
5- İş sözleşmesinin 15 yıl sigortalılık ve en az 3600 gün prim ödeme şartlarını sağlayan işçi tarafından feshi.....	399
6- İş sözleşmesinin kadın işçi tarafından evlendiği tarihten itibaren 1 yıl içinde feshi	406
7- İş sözleşmesinin işçi tarafından muvazzaf askerlik hizmeti dolayısıyla feshi.....	409
4) Kıdem Tazminatının Tespiti ve Hesaplanması	409
1- Madde 14 fıkra 2.....	409
2- Madde 14 fıkra 3	434
3- Madde 14 fıkra 4	435
4- Madde 14 fıkra 5	438
5- Madde 14 fıkra 6	440
6- Madde 14 fıkra 7	441
7- Madde 14 fıkra 8	441

8- Madde 14 fıkra 9	441
9- Madde 14 fıkra 10	442
10- Madde 14 fıkra 11	442
11- Madde 14 fıkra 12	453
12- Madde 14 fıkra 13	454
13- Madde 14 fıkra 14	456
14- Madde 14 fıkra 15	456
5) Basın İş Kanunu'na Tâbi İşçilerin Kıdem Tazminatına Hak Kazanması.....	457
6) 854 Sayılı Deniz İş Kanunu'na Tâbi İşçilerin Kıdem Tazminatına Hak Kazanması.....	472
2. İHBAR TAZMİNATI	481
1) İhbar Tazminatının Niteliği	481
2) İş Kanunu'na Göre İhbar Tazminatı	482
1- İhbar sürelerinin tespiti	482
2- İhbar tazminatının tespiti ve hesaplanması	483
3) Basın İş Kanunu'na Göre İhbar Tazminatı	491
4) Deniz İş Kanunu'na Göre İhbar Tazminatı	494
3. AYRIMCILIK TAZMİNATI	496
1) Ayrımcılık Tazminatının Niteliği	496
2) Ayrımcılık Tazminatının Dayanağı Olan Eşit Davranma İlkesi	497
3) Ayrımcılık Tazminatının Tespiti ve Hesaplanması	498
4) Ayrımcılık Tazminatı Talep Edilemeyecek Haller.....	506
1- Sendikal tazminat ile birlikte talep edilemez	506
2- İşe başlatmama tazminatı ile birlikte talep edilemez...	509
4. KÖTÜNİYET TAZMİNATI	514
1) Kötüniyet Tazminatının Niteliği	514
2) Kötüniyet Tazminatının Tespiti ve Hesaplanması	514
5. SENDİKAL TAZMİNAT.....	521
1) Sendikal Tazminatın Niteliği.....	521

2) Sendikal Tazminatın Tespiti ve Hesaplanması.....	521
6. ASKERLİK SONRASI İŞE ALMAMA TAZMİNATI	537
IV. İŞÇİNİN YOKSUN BIRAKILDIĞI HAKLARA İLİŞKİN ALACAKLAR.....	541
V. İŞÇİLİK ALACAKLARINDA FAİZ TÜRLERİ VE FAİZ BAŞLANGIÇ TARİHLERİ	560
1. İŞÇİLİK ALACAKLARINDA UYGULANAN FAİZ TÜRLERİ.....	560
2. İŞÇİLİK ALACAKLARINDA FAİZ BAŞLANGIÇ TARİHLERİ.....	561
1) Tam (Eda) Alacak Davasında.....	561
2) Kısmi Alacak Davasında.....	562
3) Belirsiz Alacak Davasında	562
1- Tahsil talepli belirsiz alacak davasında	562
2- Tespit talepli belirsiz alacak davasında	563
3- Kısmi eda külli tespit talepli belirsiz alacak davasında	563
VI. İŞÇİLİK ALACAKLARININ ÖDENMESİNDE SORUMLULUK	573
1. İŞ SÖZLEŞMESİNİN TEK İŞVEREN YANINDA BAŞLAMASI VE SONA ERMESİ	573
2. İŞYERİ DEVRİ HALİNDE İŞVERENLERİN İŞÇİLİK ALACAKLARININDAN SORUMLULUKLARI	573
1) İş Kanunu'nda İşyerini Devreden ve Devralan İşverenlerin İşçilik Alacaklarından Sorumluluğu.....	573
2) Basın İş Kanunu'nda İşyerini Devreden ve Devralan İşverenlerin İşçilik Alacaklarından Sorumluluğu.....	586
3) Deniz İş Kanunu'nda İşyerini Devreden ve Devralan İşverenlerin İşçilik Alacaklarından Sorumluluğu.....	591
3. ASIL İŞVEREN-ALT İŞVEREN İLİŞKİSİNDE İŞÇİLİK ALACAKLARINDAN SORUMLULUK	593
1) Değişen Alt İşverenler Arasında İşçilik Alacaklarından Sorumluluk.....	598

2) Asıl İşveren-Alt İşveren İlişkisinde Muvazaanın Tespiti ve İşçilik Alacaklarından Sorumluluk.....	602
VII. İŞÇİLİK ALACAKLARINDA ZAMANAŞIMI	615
1. ZAMANAŞIMI KAVRAMI.....	615
2. İŞÇİLİK ALACAKLARINDA ZAMANAŞIMI	616
1) İşçilik Alacaklarında Zamanaşımı Süreleri	616
2) Dava Türlerine Göre Zamanaşımının Kesilmesi	617
3) Zamanaşımı Def'inin Cevap Dilekçesi İle İleri Sürülmesi	618
4) Cevap Dilekçesinin Islahı İle Zamanaşımı Def'i İleri Sürülmesi	619
5) Dava Konusunun Islah İle Arttırılmasına Karşı Zamanaşımı Def'i İleri Sürülmesi.....	620

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

İŞ GÜVENCESİ HÜKÜMLERİ

(İŞE İADE)

I. İŞ GÜVENCESİ KAVRAMI VE KAPSAMI	631
II. İŞ GÜVENCESİ HÜKÜMLERİ.....	633
1. İŞ GÜVENCESİ HÜKÜMLERİNDEN YARARLANMA TALEBİNDE ÖN KOŞUL İNCELEMESİ.....	635
2. İŞ GÜVENCESİ HÜKÜMLERİNDEN YARARLANMA TALEBİNDE FESHİN GEÇERLİ (VEYA HAKLI) NEDENE DAYANIP DAYANMADIĞININ TESPİTİ.....	643
1) Feshin Biçimsel Koşullara Uygun Olup Olmadığının Tespiti.....	644
1- İşçiden yazılı savunma alma zorunluluğu	644
2- Fesih bildirimının yazılı yapılması ve fesih sebebinin açık ve kesin bir şekilde belirtilmesi zorunluluğu	648

2) Fesih Nedenlerinin Geçerli (veya Haklı) Olup Olmadığının Tespiti.....	652
1- İşçinin yetersizliği nedeniyle geçerli fesih	653
2- İşçinin davranışları nedeniyle geçerli fesih	662
3- İşletmenin, işyerinin veya işin gereklerinden kaynaklanan geçerli fesih	673
4- İş Kanunu'nun 25/II. Maddesine göre 'haklı' fesih	691
3) İş Sözleşmesinin Sendikal Nedenle Feshi.....	696
1- Sendikal nedenle fesih ve sonuçları	697
2- İspat yükü.....	698
4) Çalışma Koşullarında Değişiklik ve Değişiklik Feshi	710
1- Değişiklik teklifinin işçi tarafından reddi ve değişiklik feshi	717
a) Geciktirici şarta bağlı değişiklik feshi.....	717
b) Bozucu şarta bağlı değişiklik feshi.....	718
2- Değişiklik feshinde geçerli neden denetimi.....	719
3- Çalışma koşullarının değiştirilmesi ve işçinin haklı fesih hakkı.....	722
4- İspat yükü.....	726
5) Toplu İşçi Çıkarma Yolu İle Fesih	729
3. FESHİN GEÇERSİZLİĞİNİN TESPİTİ VE İŞE İADE KARARI VERİLMESİNİN SONUÇLARI.....	734
1) İşçinin 10 İşgünü İçinde İşe İade Başvurusu Yapmaması .	744
2) İşçinin 10 İşgünü İçinde İşe İade Başvurusu Yapması ve İşe Başlatılması	745
3) İşçinin 10 İşgünü İçinde İşe İade Başvurusu Yapması ve İşe Başlatılmaması	746
4) İşçinin 10 İşgünü İçinde İşe İade Başvurusu Yapması ve İşverenin Davetine Rağmen İşe Başlamaması	756
4. ASIL İŞVEREN-ALT İŞVEREN İLİŞKİSİNDE İŞ GÜVENCESİ HÜKÜMLERİNİN UYGULANMASI	765

BEŞİNCİ BÖLÜM
İŞ HUKUKU YARGILAMASINDA SIK
KARŞILAŞILAN BAZI İHTİLAF KONULARI

1. HAKKANİYET İNDİRİMİ (Kanuni Karineye Dayalı Makul İndirim) 785
2. ORGANİK BAĞ 790
3. PSİKOLOJİK TACİZ - MOBBİNG..... 793
4. BASIN İŞ KANUNU'NDA BİR KISIM İŞÇİLİK ALACAKLARI İÇİN ÖNGÖRÜLEN GÜNLÜK YÜZDE BEŞ FAZLASIYLA ÖDEME KURALI 803
5. ULUSLARARASI ÇALIŞAN TIR ŞOFÖRLERİ 813
6. ŞUA İZNİ VE FAZLADAN İŞİNA MARUZ KALMA SEBEBİ İLE DOĞAN ALACAKLAR..... 824
  - 1) Şua İzni Alacağı 825
  - 2) Fazladan İşına Maruz Kalma Alacağı 827
7. İŞYERİNDE EN ÜST DÜZEY KONUMDA ÇALIŞAN İŞÇİ 837
8. İŞSİZLİK ÖDENEĞİ (İŞSİZLİK MAAŞI) ALACAĞI 840
  - 1) İşsizlik Ödeneği 840
    - 1- İşsizlik ödeneği alma şartları 841
    - 2- İşsizlik ödeneği alma süreleri 841
    - 3- İşsizlik ödeneği miktarı 842
  - 2) Kısa Çalışma İşsizlik Ödeneği 842
9. İLAVE TEDİYE ALACAĞI..... 854
10. İŞÇİLİK ALACAKLARINDA YAPILMASI GEREKLİ YASAL KESİNTİLER 861
11. TANIK BEYANLARI ARASINDA ÇELİŞKİ BULUNMASI 868
12. DAVALI ALEYHİNE DAVA AÇANLARIN TANIK OLARAK DİNLENMESİ 874